

QORTI TAL-MAGISTRATI (MALTA)

**MAGISTRAT DR.
CONSUELO-PILAR SCERRI HERRERA**

Seduta tat-23 ta' Jannar, 2013

Avviz Numru. 182/2008

Paul Bonnici

vs

**Carmel Sciberras u Rosaria Sciberras u b'digriet tas-sitta (6)
ta' Novembru 2008 gie kjamat in kawza Raymond
Spiteri u
b'digriet tat-23 ta' Mejju 2012 il-legittimazzjoni tal-atti
giet
trasfuza minn fuq id-decujus Rosaria Sciberras f'isem
Susan Sciberras u Stephen Sciberras u b'digriet tal-
24 ta'
Ottubru 2012 l-atti regghu gew trasfuzi minn fuq
Susan
Sciberras ghal fuq Stephen Sciberras u Carmel
Sciberras.**

Il-Qorti,

Kopja Informali ta' Sentenza

Rat ir-rikors tal-attur ipprezentat fir-Registru ta' din il-Qorti nhar it-8 ta' Mejju 2008 fejn talab lil din il-Qorti tikkundanna lill-konvenuti ihallsuh is-somma ta' hamest elef, disa' mijà u ghaxar Ewro (€5,910) rappresentanti rimbors ghal nofs I-ispejjez minfuqa minnu, liema spejjez kienu ta' indole necessarju u kongrui ghall-konservazzjoni ta' proprjeta' komuni bejn I-attur u I-konvenut sabiex din tigi utilizzata pjenament – ossia I-art tar-residenza tal-attur u konsegwentement is-saqaf tal-garaxx tal-konvenut sottopost ir-residenza tal-attur.

Bl-ispejjez inkuzi dawk ta' I-ittra ufficcjali tat-8 ta' April 2008, tar-ricerki notarili, u bl-imghaxijiet legali mid-data tal-prezentata ta' I-istess ittra ufficcjali sad-data tal-eventuali hlas, ilkoll kontra I-konvenuti li huma ingunti in subizzjoni.

Rat ir-risposta tal-konvenuti fejn eccepew is-segwenti:-

1 *"Illi t-talbiet tal-attur fil-konfront tal-eccipjenti Carmel u Rosaria Sciberras huma fil-fatt u fid-dritt infondati u għandhom jigu michuda bl-ispejjez kontra tieghu billi I-eccipjenti m'humiekk responsabbi għal kwalunkwe spejjez li I-attur jghid li għamel fuq is-saqaf tal-garaxx inkwistjoni, liema saqaf jigi I-art tar-residenza tal-attur u konsegwentement is-saqaf tal-garaxx tal-eccipjenti u dan kif ser jigi pruvat ahjar waqt it-trattazzjoni tal-kawza.*

2 *Illi, subordinament u mingħajr pregudizzju għal dak hawn fuq eccepit is-saqaf tal-garaxx in kwistjoni sofra dannu minhabba certu Raymond Spiteri ta' 82, Triq il-Karmnu, Zabbar, liema persuna għandha tigi kjamata f'din il-kawza.*

3 *Illi subordinament u mingħajr pregudizzju għal dak fuq eccepit it-talba tal-attur għandha tkun diretta fil-konfront ta' Raymond Spiteri.*

4 *Illi fi kwalunkwe kaz u mingħajr pregudizzju għal dak hawn fuq eccepit, id-danni reklamati huma esagerati u għandha issir prova tagħhom.*

5 *Salv eccezzjonijiet ulterjuri."*

Semghet ix-xhieda tal-attur **Paul Bonnici** nhar is-6 ta' Novembru, 2008 fejn iddikjara li huwa joqghod 39, Triq Castaldi, Zabbar. Huwa tenna li fl-4 ta' Settembru tas-sena 2007 kien hemm hruq fil-garaxx li jinstab sovrappost ghar-residenza tieghu liema garaxx jappartjeni lill-konvenuti. Bhala rizultat ta' dan huwa garrab hsara fl-art tieghu li tigi s-saqaf tal-garaxx sovrappost.

Mistoqli kif jaf li dan il-garaxx jappartjeni lill-konvenuti, huwa jghid li qabel ma effettivament beda' bit-tiswijiet necessarji kien tkellem mas-Sur Sciberras u in segwitu ghamel ukoll ricerka u rrizultalu li dan il-garaxx jappartjeni lilu. Ix-xhud esebixxa kopja ta' dawn ir-ricerki li I-Qorti mmarkat bhala dokument Z.

L-attur stqarr li effettivament kien wera' lis-Sur Sciberras il-hsarat li kellu u sussegwentement il-hsarat kollha ssewwew tramite access mill-garaxx tieghu stess. Huwa kien qabbar lill-Perit Carmel Cacopardo li ghamillu rapport dwar il-hsarat li kien hemm u dan ir-rapport gie mmarkat mill-Qorti bhala dokument X. Fir-rapport tal-Perit hemm rendikont tal-hsarat kollha li kellu. Huwa xtaq jghid li parti minn dawn il-hsarat huwa gie kkumpensat minn polza ta' sigurta' li kellu u cioe' mis-socjeta' Middlesea Insurance pero' kellu hsarat ohrajn li I-insurance ma kopritux taghhom.

L-attur esebixxa dokument li I-Qorti mmarkat bhala dokument R li jindika I-hsarat li kien kopert bihom minn din il-polza ta' sigurta' u ta' xiex huwa kien thallas minghand I-insurance. Huwa sostna li I-insurance ma hallsitux tas-saqaf kollu peress li huwa in komuni mal-konvenut. Huwa thallas biss ta' nofsu u dan kif jirrizulta minn dokument S esebit minnu. Huwa hallas lill-bennej tax-xogħol li ghamillu u naturalment hallsu I-ammont kollu tas-saqaf u dan fl-ammont ta' hdax-il elf, tmien mijā u ghoxrin Ewro (€11,820). Is-somma li qed jitlob l-attur hija nofs dak I-ammont u cioe' hamest elef, disa' mijā u ghaxar Ewro (€5,910), I-ammont mitlub fir-rikors. Ir-ricevuta tal-VAT li I-bennej kien ta lill-attur gie mmarkat bhala dokument T. Huwa esebixxa dokument iehor li gie mmarkat bhala dokument Q li kien rilaxxat mill-Perit Cacopardo li jindika li

x-xogholijiet in kwistjoni tlestew. L-attur esebixxa numru ta' ritratti li I-Qorti mmarkat bhala dokument B u qal li f'dawn ir-ritratti I-konvenut jidher fihom u dan juri li I-konvenut kien kuentent bit-tiswijiet li kienu qed isiru fil-fehma tal-attur. Dawn ir-ritratti jindikaw ukoll ix-xogholijiet li saru fuq is-saqaf.

L-attur stqarr illi qabel ma beda' bix-xoghol u cioe' tiswijiet fl-art tieghu, huwa kien tkellem mas-Sur Sciberras u kellu bzonn il-go *ahead* tieghu peress li kellu bzonn access mill-garaxx tieghu biex jagħmel it-tiswija. Lis-Sur Sciberras kien anke sahansitra nfurmah kemm kienet se tkun it-tiswija u cioe' hdax-il elf, tmien mijha u ghoxrin Ewro (€11,820) u fil-fatt lill-attur qatt ma qallu li ma riedx ihallas pero' qallu li ma kellux flus.

Huwa kompla jghid illi waqt li huma bdew bix-xoghol kien hemm xi zmien meta kellhom jieqfu peress li I-bennej tal-attur kien sab li I-hajt li fuqu kien ha jistrieh is-saqaf, ma kienx sod bizżejjed u għalhekk il-perit tieghu flimkien mal-perit tas-Sur Sciberras li kien il-Perit Alan Saliba li gie mqabba mill-konvenut stess, tellghu hajt. Il-hajt gie mhallas mill-konvenut. Is-saqaf beda jinbena bicca bicca u ndunaw li kien se jkun hemm problema wkoll fuq il-hajt tan-naha l-ohra meta gew biex ipoggu l-konkos minn fuq. Sussegwentement is-Sur Sciberras biex jipprova jsolvi din il-problema għamel pilastri bit-travi. L-attur esebixxa ritratt li I-Qorti mmarkat bhala dokument C li huwa l-ewwel hajt li ttella' mill-konvenut stess. Huwa esebixxa hames ritratti ohra li I-Qorti mmarkat bhala Dokument A1 sa A5 li jindikaw ix-xogholijiet li saru fuq in-naha l-ohra mill-konvenut stess.

L-attur qal ukoll illi huwa kien informa lill-insurance bil-hruq ta' tahtu u l-insurance kienet bagħtet lis-surveyor tagħha Mr James Magri. F'email li ntbagħtet lill-attur fl-10 ta' Jannar 2008, James Magri spjegalu xi flus kien se jingħata l-attur fosthom il-persentagg ta' hamsin fil-mija tas-saqaf. Dan id-dokument gie mmarkat bhala dokument V. Sussegwentement l-attur għamel mandat ta' sekwestru fuq il-kontijiet tal-konvenut. Huwa esebixxa kopja tieghu li I-Qorti mmarkat bhala dokument X. Fit-13 ta' Marzu tas-

sena 2008 l-avukat tieghu kiteb lill-konvenut ittra bonarja li kopja tagħha giet esebita lill-Qorti u mmarkata bhala dokument U. L-attur qal illi darba ohra fl-10 ta' April 2008 giet ipprezentata ittra ufficċjali li l-Qorti mmarkat bhala dokument V.

Rat id-digriet moghti fis-seduta tas-6 ta' Novembru 2008 fejn il-Qorti akkordat t-talba tal-konvenut ghall-kjamat in kawza ta' Raymond Spiteri.

Rat ir-risposta tal-kjamat in kawza Raymond Spiteri li giet ipprezentata fis-16 ta' Frar 2009 fejn eccepixxa s-segwenti:

1. *"Illi preliminarjament il-procedura wzata mill-attur hija irrita u nulla stante li din il-procedura kellha issir permezz ta' rikors u mhux avvuz.*
2. *Illi minghajr preguduzzju u fil-mertu, it-talbiet attrici fil-konfront tal-esponenti huma infondati fil-fatt u fid-dritt u għandhom jigu michuda bl-ispejjez kontra tieghu, stante li ebda somma ma hija dovuta minnu lill-istess attur, u dan peress li s-saqaf li allegatament fuqu saru l-ispejjez huwa propjeta' tal-konvenuti l-ohra u l-esponenti huwa biss inkwilin tal-garaxx sottopost il-propjeta' tal-attur, u kwindi l-allegati spejjez li saru għandhom jitqassmu bejn l-attur u l-konvenuti l-ohra.*
3. *Illi minghajr pregudizzju għas-suespost, l-esponenti ma jahtix għall-hsarat illi allegatament sehhew stante, u jekk sehhew, dawn kienu biss minhabba incident sfortunat, li fuqu ma kellu ebda kontroll l-esponenti.*
4. *Illi sussidjarjament u minghajr pregudizzju għas-suespost, fi kwalunkwe kaz, l-ammont pretiz mill-atturi huwa wieħed ezagerat."*

Semghet ix-xhieda ta' **Vincent Deguara** mogħtija fis-17 ta' Frar 2009, fejn iddikjara illi huwa kien għamel xi xogħol ta' kostruzzjoni gewwa garaxx li jinsab 123, Triq Santo Domenico, Haz-Zabbar, u dan fuq struzzjonijiet mogħtija lilu mill-attur. Huwa kien għamel saqaf iehor bil-bricks minn taht u mlieħ bil-konkos peress illi x-xogħol ma setax isir minn fuq. Dan ghaliex l-ispejjez kienu jikbru izjed u l-persuna ta' fuq kellha wkoll, kieku kien il-kaz, twaqqqa' xi

hitam. Waqt illi huwa kien qed jaghmel dawn ix-xogholijiet, il-konvenut gieli mar jara x'qed jaghmel, u qatt ma qallu li x-xoghol ma kienx qed isir tajjeb. Huwa gie muri ricevuta tal-VAT li tinsab inserita fl-atti. Ix-xhud ikkonferma li din l-ircevuta hija rilaxxata minnu. Huwa sostna li kien thallas a saldu tal-pretenzjoni tieghu.

Semghet ix-xhieda tal-**Perit Carmel Cacopardo** tas-17 ta' Frar 2009 fejn gie muri certifikat esebit fl-atti mmarkat bhala dokument X a fol. 29 li huwa datat 8 ta' Jannar 2008. Huwa tenna li dan ir-rapport kien mahrug minnu u kkonferma l-kontenut tieghu. Il-Perit ra rapport iehor li huwa mmarkat bhala dokument Q a fol 35 li huwa datat 24 ta' Marzu 2008 u qal illi dan ukoll gie rilaxxat minnu u kkonferma l-kontenut tieghu wkoll.

Semghet ix-xhieda tal-konvenut **Carmel Sciberras** tas-17 ta' Frar 2009 fejn in subizzjoni kkonferma li huwa l-propjetarju tal-garaxx li jinsab 123, Triq Domenico, Haz-Zabbar. Huwa stqarr li kienu saru xi xogholijiet f'dan il-garaxx peress li kien inharaq. Il-konvenut kien jaf li qed isiru dawn ix-xogholijiet billi kien imur jara. Huwa tenna illi l-attur kien qallu wkoll li kien se jaghmel dawn ix-xogholijiet. Mistoqsi jekk fil-fatt l-attur kienx baghtlu xi ittri qabel ma' beda bix-xoghol, huwa qal li ma jidhirlux pero' jaf li kien jghidlu u fil-fatt kien jara lill-attur il-hin kollu.

Semghet ix-xhieda ta' **James Magri** tat-22 ta' April 2009 li ddikjara illi huwa jokkupa l-kariga ta' *loss adjuster* mas-socjeta' assiguratrici MSV Valletta. Huwa ra l-email mibghuta minnu a fol. 38 tal-atti mmarkata bhala Dokument D lis-Sur Paul Bonnici. Din l-email iggib id-data 10 ta' Jannar 2008. Huwa sostna li wara n-nar li kien hemm fil-garaxx, is-saqaf kien gie kkundannat mill-periti. Is-Sur Bonnici kien ipprovda stimi għat-tiswijiet li kien mehtiega u dawn kien jammontaw piu' o meno għal hamest elef Lira Maltin dak iz-zmien. Dawn it-tiswijiet kien a benefiċċu kemm tal-klijent li kien joqghod fuq il-garaxx kif ukoll naturalment għal sid il-garaxx li kien sovvrapost. Għalhekk l-insurance lill-klijent hallsitu biss nofs l-ispejjeż.

Semghet ix-xhieda ta' **Patrick Muscat** tas-16 ta' Gunju 2009 fejn iddikjara illi huwa qed jidher ghan-nom u in rappresentanza bhala *chief officer claims* fil-Middlesea Insurance. Mitlub jispjega r-referenza 07523174407 qal li huma kellhom claim ipprezentata lilhom mill-assiguraturi ta' Paul Bonnici u taht il-home policy tieghu qal li kienu kkunsidraw l-claim li giet maghmulha lilhom u kellew l-korrispondenza relatata ma' dan il-kaz.

Ix-xhud esebixxa *survey report* maghmul mill-MSV li huma *survey adjusters* li l-Qorti mmarkat bhala dokument MI kif ukoll *discharge form* tas-settlement li kien sar. Dan gie mmarkat bhala dokument MI1.

Mitlub jispjega x'wassal sabiex huwa kiteb l-ittra ndirizzata lil Dr Andy Ellul fid-29 ta' Jannar 2008 immarkata bhala dokument S a fol. 33, huwa wiegeb li l-insurance tagħhom kienet fuq projeta' li kienet sovrastanti l-hsara li giet ikkagunata mill-porpjeta' li kienet sottostanti. Huwa stqarr li parti mill-hsara kienet tikkoncerna s-saqaf li kien hemm bejn iz-zewg propjetajiet u għalhekk huma dehrilhom li kellhom jagħtu settlement ta' hamsin fil-mija (50%) ta' l-art. Ix-xhud qal li l-art in kwistjoni kienet co-owned. Il-hsarat gew ikkagunati skond l-informazzjoni li gie mogħi lilu fir-rapport ta' l-MSV. Mistoqsi jekk il-propjeta' ta' taht kinitx mikrija jew le, qal li ma jaafx dwar dan.

Semghet ix-xhieda ta' **I-Ispettur Fabian Fleri** tal-14 ta' April 2010 fejn iddikjara illi huwa ma kienx l-ufficjal investigattiv f'dan il-kaz in kwistjoni. Huwa sostna li fid-data ta' l-incident huwa ma kienx jokkupa l-kariga ta' Spettur fil-korp tal-Pulizija. Pero' mir-ricerka li huwa għamel, dan il-kaz gie nvestigat mill-Ispettur anzjan Anthony Cassar li llum stazzjonat fil-Kwartieri Generali tal-Korp tal-Pulizija. In segwitu kienet saret ukoll inkjesta magisterjali. Huwa ma jaafx jekk il-kwistjoni nghalqitx jew le ghax l-inkiesta ma kinitx quddiemu. Id-dettalji relatati ma' dan il-file jinsabu fil-pussess ta' l-ispettur Anthony Cassar.

Semghet ix-xhieda **tal-Ispettur Anzjan Anthony Cassar** nhar l-10 ta' Gunju 2010 fejn esebixxa okkorrenza relatata ma' l-incident li sehh dwar hruq li sar gewwa l-garaxx 123, Triq San Duminku, Zabbar, liema hruq sar fl-4 ta' Settembru 2007. Huwa xtaq jghid li dakinharr ghall-habta tas-saghejn ta' wara nofsinhar l-ghassa tal-pulizija ta' Haz-Zabbar kienet giet infurmata minn certu Raymond Spiteri minn Haz-Zabbar stess li effettivament kien hemm hruq f'garaxx Triq San Duminku. Il-pulizija accedew fuq il-post minnufih flimkien mal-membri tal-Protezzjoni Civili u dan sabiex jikkontrollaw in-nar. Huwa sostna li fuq il-post ingabru wkoll haddiema ta' l-Enemalta u dan sabiex jeliminaw il-periklu li kien hemm. Meta l-pulizija tkellmet ma' sid il-garaxx, certu Raymond Spiteri qalilhom li dan kien qed jahdem b'xi grinder u f'daqqa u l-hin ra xi nar hiereg minnu. Fil-garaxx kien hemm zewg vetturi dak il-hin u t-tnejn hadu n-nar flimkien ma' diversi affarijiet ohrajn u whud minn dawn l-affarijiet gew distrutti totalment. Huwa kien qalilhom ukoll illi ghamel dak kollu possibli sabiex jipprova jikkontrolla n-nar u bhala rizultat huwa wegga' dirghajh il-lemini kif ukoll saqajh it-tnejn. Haduh l-isptar fejn gie ezaminat minn Dr. Gauci u dan gie ccertifikat li huwa kellu feriti ta' natura hafifa salv kumplikazzjonijiet.

L-Ispettur stqarr illi bhala rizultat kien hemm ukoll hsarat strutturali fuq il-bini 119, Triq San Duminku Zabbar propjeta' ta' certu Christian Vella kif ukoll propjeta' numru 39, Triq Cassaldi, Haz-Zabbar propjeta' ta' Paul Bonnici. Huwa kien informa lill-Magistrat ta' l-ghassa Dr. Miriam Hayman u saret inkesta. Gie nominat il-professur Alfred Vella bhala rizultat tal-hruq, l-perit Valerio Schembri sabiex jaegħi stima tal-hsarat li kien hemm u PC404 Camilleri bhala Scene of Crime officer. Mistoqsi jekk irrizultalux jekk kienx hemm xi Carmel Sciberras involut, qal illi le ma jirrizultalux. Mistoqsi jekk l-inkesta gietx konkluza, wiegeb li ma jafx. Huwa qal illi ma baqax l-Għassha tal-Pulizija ta' Haz-Zabbar. Qal ukoll illi fil-file in kwistjoni m'hemmx il-kopja tal-process verbal.

Semghet ix-xhieda tal-konvenut **Carmel Sciberras** tat-30 ta' Lulju 2010 fejn iddikjara illi huwa kien jikri l-garaxx in kwistjoni u cioe' l-fond 123, San Duminku, Zabbar, lil certu

Raymond Spiteri u kien ilu jikrihulu mid-23 t'April 1995 u dakinhar kien hemm l-inkwilin go fih u effettivament sar il-hruq. Huwa kkonferma li din hija propjeta' tieghu. Ix-xhud qal illi kien krielu dan il-post biex idahhal il-karozza go fih. Huwa kkonferma wkoll li gieli ghadda minn hemm, inzertah hemmhekk u kellmu u dan b'mod regolari ghax ix-xhud għandu garaxx iehor magenbu. Huwa stqarr illi hu jdahhal luzzu u xi karozza ohra u jaf li kien idahhal xi accessorji ohra bhal xi wires imdendlin u kompressur. Ix-xhud tenna illi l-kera kien jagħtihielu b'mod regolari u dan l-ahħar ma hadhiex aktar. Huwa qal illi kien jarah jinnaviga fil-garaxx.

Carmel Sciberras jiftakar li dakinhar kien fetah il-bar li għandu gewwa Bormla, kienu marru tnejn min-nies u qalulu li kien inharaq garaxx fejn kien joqghod missieru. Huwa kien wegibhom li l-għaraxx kien tieghu. Huwa ddikjara li Raymond Spiteri lanqas mar jghidlu dwar il-hruq, sar jaf mingħand in-nies u hu mar l-ghada li sar jaf. Malli mar fuq il-post, huwa hareg mill-ewwel 'il barra ghax kien hemm kullimkien mahruq. Fuq il-post kien hemm Raymond Spiteri ma' wlied u ragel iehor li ma jafux. Ix-xhud stqarr illi l-bieb tal-garaxx u l-bieb tal-bitha tal-garaxx, it-tnejn imbarmu bin-nar. Fil-bitha kellu bicca msaqqfa u kien hemm hafna tyres ghax kien jarhom mill-garaxx l-iehor u qal li bin-nar dawn inharqu kollha. Huwa stqarr li kien hemm xi tmien tyres tal-karozzi. Meta staqsa lil Spiteri kif gara dan in-nar qallu li huwa kien qed jagħmel xi grinding, tar xi spark u nharaq kull m'hemm. Kien ukoll prezenti waqt dan il-hruq. Mistoqsi jekk effettivament weggħħax, wiegeb li jaf li nharaq ftit fuq dirghajh u anke fuq wiccu u ra li kien mahruq ukoll meta kellmu.

Semghet ix-xhieda in kontro-ezami tal-attur **Paul Bonnici** tas-7 ta' Dicembru 2010 fejn mistoqsi kemm-il darba kien ikun fil-garaxx is-Sur Sciberras, qal illi ma jafx pero' jaf li kien ikun hemm ghax kien jisma' l-hsejjes u n-nies jitkellmu. Ix-xhud ilu jħix fil-post mis-sena 2003. Huwa stqarr illi l-għaraxx tas-Sur Sciberras jigi fuq wara tal-attur. Paul Bonnici jghaddi hafna hin ix-xogħol u għalhekk ma setax jghid kemm ikun hemm jew min ikun hemm minn floku fil-garaxx. Ix-xhud iddikjara li jahdem bhala *credit*

controller ma' C. Fino & Sons. Hu jibda' x-xoghol fit-tmienja u ghalhekk jitlaq mid-dar xi s-sebgha u kwart u jirritorna lura filghaxija u gieli jahdem is-Sibt ukoll.

L-attur jafu lil Raymond Spiteri u gieli Itaqa' mieghu, pero' mhux li jafu personalment u gieli rah fil-garaxx in kwistjoni. Bonnici fil-fatt kien jarah għaddej bil-karozza ghax jinzcera jghaddi minn hemm. L-attur jaf li jkun qed jagħmel xi xogħol ghax gieli jisma' l-istorju pero' ma jistax jghid min ikun qed jagħmel xiex. Bhala ezempji semma' ghajjat, nies jitkellmu u tismir, pero' huwa ma jaġtix kas xi jkunu qed jagħmlu.

Huwa sostna li qatt ma kien dahal fil-garaxx qabel l-incident. Huwa kien dahal fil-garaxx flimkien mal-Perit tieghu kif ukoll mal-Perit tas-Sur Sciberras. L-attur iddikjara li kien hemm kullimkien mahruq u ma setax jiddentifika u jiddeskrivi l-affarijiet kif kienu. Jaf illi fost l-affarijiet mahruqa kien hemm karozza wkoll. Mistoqsi jekk kienux harġuha barra jew le mill-garaxx, qal illi ma jaafx.

Rat ukoll ix-xhieda tal-kjamat in kawza **Raymond Spiteri** tas-7 ta' Dicembru 2010 fejn iddikjara li kien ilu jikri dal-garaxx mingħand is-Sur Sciberras għal xi erbatax-il sena. Huwa ma kienx ikun il-garaxx regolarment. Kien hemm habta meta kien johrog il-karozza mill-garaxx u jmur il-hanut biha u għamel perjodu iehor meta kien johroġha darba/darbtejn fil-gimgha.

Huwa sostna li xogħolijiet per se' ma kienx jagħmel pero' kien dilettant u kien imidd idejh. Huwa kien jew jizbogh xi haga, jew jixkatla jew jagħmel xi haga bil-*grinder*, affarijiet bhal dawn. Huwa fil-garaxx kelli dghajsa, vann u ghodda. Mal-ghodda kelli affarijiet tad-dawl bhal *chaser*, u *grinder*. Huwa kelli materjal likwidu bhal zejt, xi gallun *tinner*, zebgħa u *tyres* tal-karozzi. Kelli wkoll *cooker* u cilindru tal-gass.

Huwa stqarr illi dakħinhar tal-incident huwa kien fil-garaxx u fil-fatt kien spicca mahruq. Huwa kelli bicca *stainless steel* li rabat fil-morsa u kien qed jagħmel *washer* dawra tond minn din l-*stainless steel*. Huwa kelli bicca Carruta

biex meta jahraq il-hadid ikun jista' jdawwar il-morsa imma c-carruta nqabdet bin-nar. Minn fejn kien hu sa fejn hemm il-bitha ma tantx kien hemm boghod, kien se jaqbad din ic-carruta johodha fil-bitha biex tkompli tinharaq hemmhekk. Din ic-carruta wehlet ma' jdejh, huwa ferfirha tlett darbiet biex tinqala' minn ma' jdejh. Din inqalet minn ma' jdejh mat-tielet darba, qasmet il-garaxx, habtet mal-hajt u kellu landa bil-pniezel u l-*blasatone* u kellu flixkun mimli biex ixarrab il-pniezel. Din il-bicca nqabdet, il-flixkun tal-Coca li kellu sparalu t-tapp. Dan kien mimli bil-likwidu tal-pniezel u meta spara huwa nqabad bin-nar, nharqlu dirghajh, wiccu, kuxtejh u taht zaqqu. Huwa kellu karozza pparkjata fil-garaxx ta' l-ghamla Hyundai Stellar. Huwa kellu *seats* ohrajn apparti dawk li kellha l-karozza.

Huwa kompla jghid li meta harab minn gon-nar, il-karozza qabdet ukoll. Huwa mar igib *pyrene* minn hdejn il-bieb, ghamel zewg/tliet minuti bil-*pyrene* biex jipprova jitfi n-nar, qata' nifsu u hareg 'il barra. Sussegwentement kien hemm wiehed Guzeppi, staqsieh kellux bzonn xi haga, u x-xhud wiegbu li kellu bzonn il-*fire engine*, biex icemplilha. Giet il-*fire engine* u tefaw lix-xhud bilqieghda fl-art, tawh daqsxejn ilma u ghamlulu maskla, giet l-ambulanza u haduh l-ishtar. Huwa ma jaf xejn aktar.

Huwa stqarr li kien wahdu fil-garaxx dakinhar u kellu l-bieb tal-garaxx miftuh. Zied jghid li, li kellu fil-garaxx kien dejjem jizziedu, kien jixtri maz-zmien u jpoggihom hemm. L-ewwel li kellu fil-garaxx kienet id-dghajsa. Mistoqsi kienx hemm *tyre* li spicca mahruq, qal li jahseb li kien aktar minn wiehed. Il-hruq baqa' sejjer mas-saqaf kollu u l-garaxx gie kollu mgemmed.

Ix-xhud stqarr li s-saqaf tal-garaxx kien diviz fi tlett darbiet. Il-parti ta' gewwa kien gie mibdul minnu, it-tieni parti li hi tan-nofs kien gie mibdul mill-persuna li kienet toqghod fuq il-garaxx pero' mhux il-persuna li hemm illum il-gurnata u l-ahhar bicca, li tigi l-parti ta' quddiem, kien hemm wiehed maghruf bhala l-'Pugu' li kien jifhem fil-gebel u ghamel irrigla.

Ix-xhud qal li kien hemm ukoll pilastru meta kien mar fil-bidu u kien beda jinqala'. Hu kien kellem lis-sid dwaru. Is-sid qallu biex imur ikellem il-Perit Mangani u I-Perit mar fuq il-post u qallu veru I-pilastru kien hiereg. Is-sid kien kellem lil min kien ghamillu I-pilastru. Huwa jghid li fil-fatt in-naha tax-xellug kien irrangah, qalghu bil-konkos u rrangah, pero' tal-lemin hallieh kif kien. X'gara fil-post wara dan I-incident, ma jafx.

Ix-xhud qal illi wara I-incident, kien gab il-Perit biex jara xi hsara kien hemm. Il-persuna li toqghod fuq ma halliethomx jidhlu u kecciethom 'il barra. Sussegwentement il-Perit dahal fil-garaxx u gibed xi ritratti. Huwa stqarr illi I-Perit minn Rahal Gdid imma ma jafx x'jismu.

Semghet ix-xhieda tal-**Perit Alan Saliba** tad-19 ta' Jannar 2011 fejn ikkonferma li hu kien gie mitlub minn Charles Sciberras sabiexjispezzjona fond 123, Triq San Duminku, Zabbar, liema fond jikkonsisti f'garaxx mat-triq mikri lil terzi u ...propjeta' ta' terzi u cioe' parti mill-fond numru 119, Qlubija fl-istess triq u parti mill-fond 39, December Love, fi Triq Castaldi. Huwa stqarr li in segwitu ta' I-ispezzjoni tieghu kien hejja rapport liema rapport igib id-data ta' I-10 ta' Settembru 2007. Huwa esebixxa kopja ta' I-istess li giemmarkat bhala Dok. Z. Il-Perit qal li dan huwa vera kopja ta' I-originali.

Il-Perit jaf li kienu saru xi xogholijiet ta' restorazzjoni u kien mar fuq il-post. Huwa ma jiftakarx ezatt min qabdu imma jahseb li kien Charles Sciberras. Huwa jaf ukoll li kien sar saqaf taht is-saqaf I-iehor u kien sar xi xoghol fuq il-hitan ukoll. Jista' jkun li ttella' xi hajt ma' dak li kien hemm jew sar xi pilastru pero' mhux cert. Huwa qal illi I-hruq beda fil-garaxx. Huwa kien mar fil-garaxx wara li kien sehh dan I-incident pero' kien jidher b'mod car li I-hruq beda mill-garaxx stess. L-ispezzjoni saret fl-1 ta' Dicembru. Ir-ritratti juru I-qaghda tal-garaxx fl-ghaxra ta' Settembru. Huwa stqarr li r-ritratt 06 jidher li kien għad hemm xi imbarazz. Fl-10 ta' Dicembru I-Perit kien għamel komunika mal-Perit Hector Zammit li huwa I-perit tat-terzi. L-ispezzjoni saret fl-1 ta' Settembru u naturalment in segwitu wara li kienet

saret l-ispezzjoni. Huwa qal illi x-xogholijiet kienu qed isiru mill-persuna li kienet tghix soprapost ghal dan il-garaxx.

L-ispezzjonijiet kien jagħmilhom ix-xhud biex jara l-interess tal-klijent tieghu. Il-klijent tieghu huwa Charles Sciberras. L-ispezzjoni saret mill-Perit stess mhux fl-1 ta' Settembru imma fl-10 ta' Settembru 2007.

Rat illi fil-mori tal-kawza gie pprezentat rikors nhar it-22 ta' Mejju 2012 fejn l-attur talab t-trasfuzjoni ta' l-atti minn fuq il-konvenuta Rosaria sive Lucy Sciberras għal fuq isem Susan Sciberras u Stephen Sciberras u l-Qorti laqghet it-talba b'digriet moghti fit-22 ta' Mejju 2012. Nhar l-24 ta' Ottubru 2012 l-attur ipprezenta rikors iehor fejn talab li l-atti jigu trasfuzi minn fuq Susan Sciberras għal fuq Stephen Sciberras u Carmel Sciberras stante li mietet fil-mori tal-kawza u l-Qorti laqghet it-talba b'digriet moghti fl-24 ta' Ottubru 2012.

Ikkunsidrat:

Illi mill-korp tar-rikors jigi nnotat li l-attur qed jagħmel it-talba tieghu a bazi tal-**Artikolu 423 tal-Kodici Civili** li jistabilixxi li kull wieħed mis-sidien ta' sulari differenti jew ta' xi parti ohra ta' bini għandu jħallas ghall-ispiza ta' tiswijiet jew bini mill-għid li jkun mehtieg fl-istess sulari jew parti ohra ta' bini meta jkun appartenenti lil sidien differenti. It-talba tieghu mhix wahda għad-danni li setgha sofra minhabba xi hruq li sar fil-fond sovrastanti.

Minn naħa tieghu pero' il-konvenut eccepixxa li huwa mhux responsabbi għal kwalunkwe spejjeż li l-attur jghid li għamel fuq is-saqaf tal-garaxx, liema saqaf jigi l-art tal-proprjeta' ta' l-istess attur u konsegwentement is-saqaf tal-garage tieghu, u dan ghaliex id-danni li setgha sofra l-attur gew kagħnati minn certu Raymond Spiteri l-inkwilin tal-garage proprjeta' tal-konvenut u fil-fatt talab il-kjamat in kawza tieghu u sostna li għandu jwieġeb għat-talba tal-attur.

Il-Qorti kienet laqghet it-talba tal-kjamat in kawza u fl-eccezzjonijiet tieghu dan Raymond Spiteri ecepixxa li t-

talba tal-attur ma tistax tirnexxi fil-konfront tieghu u dan ghaliex is-saqaf fejn allegatament l-attur ghamel xi spejjez huwa proprjeta' tal-konvenut u mhux tieghu u ghalhekk huwa l-konvenut li semmai għandu jwiegeb għal tali talba u in oltre sostna li m'għandux jinżamm responsabbli ghall-incident li sehh fil-garage mikri lilu peress li huwa ma kellux kontroll fuq tali incident li sehh.

Fit-trattazzjoni li saret mill-avukati difensuri tat-tlett partijiet jirrizulta li ma hemmx kontestazzjoni li effettivament l-art tal-attur jew is-saqaf tal-konvenut hija proprjeta' in komuni u li l-kjamat in kawza m'għandux ishma fiha. Jirrizulta wkoll li effettivament dan is-saqaf/art kellu jinbidel peress li skond il-Perit Cacopardo kien perikoluz u għalhekk kkundannat. Jirrizulta wkoll li dan is-saqaf/art jibbenfikaw minnu z-zewg partijiet, ciee' l-attur kif ukoll il-konvenut. Jirrizulta wkoll li x-xogħol sar skond l-ircevuti li gew esebiti u ma jidħirx li għalhekk hu kontestat li l-attur effettivament hallas is-somma ta' hdax-il elf, tmien mijja u għoxrin Ewro (€11,820) kif jirrizulta mir-ricevuta tal-VAT immarkata bhala Dok T esebita a fol. 34. Illi pero' minn approfondiment tal-provi jirrizulta li l-ammont ta' hdax-il elf, tmien mijja u għoxrin Ewro (€11,820 li gew imħalsa mill-attur thalsu mhux biss in konnessjoni mat-tibdil u riparazzjoni tas-saqaf/art izda wkoll in konnessjoni ma' xi xogħlil ohra li kellhom isiru minhabba n-nirien li sehh fil-garage sovrapost is-saqaf. Fil-fatt jidher anke mir-rapport esebit mill-attur stess imhejjji mill-Perit Carmel Cacopardo li kellu ikun hemm xi bdil ta' madum maqsum fil-kamra tal-banju inkluz jekk mehtieg il-qlugh ta' banju u fittings ohra, introduzzjoni ta' travu tal-hadid taht hajt tal-kamra tal-banju, bdil ta' gebel li kien maqsum fil-livell tal-garaxx inkluz fil-bitha, tibjid tal-btiehi komuni, tqegħid ta' xi pipe għdid flok dak li dab li jservi bhala vent għas-sistema tad-dranagg fil-livell tal-bejt, bdil tas-surf sintetiku li nharaq bil-gamar u tibjid tal-kmamar tat-tarag tal-kuritur fejn tfaccaw il-kunsenturi. Illi skond il-perit ix-xogħol in konnesjoni mar-reparazzjoni tas-saqaf kien jiswa circa erbat elef u tliet mitt Lira Maltin (Lm 4,300).

Jirrizulta wkoll u dan mhux kontestat li l-attur kien kopert b'polza ta' sigurta Middle Sea Insurance li halset lill attur

is-somma ta' sebat elef, sitt mijā tnejn u sittin Ewro (€7,662) skond l-ittra esebita u mmarkata bhala Dok R a fol. 32 tal-atti. Jidher ukoll minn ezami ta' din l-istess ittra datata 29 ta' April 2008, Dok S esebita a fol. 33 tal-atti, mibghuta lill-attur mis-socjeta' assikuratrici tieghu li hija kienet lesta li thallas biss nofs l-ispiza involuta tat-tibdil tas-saqaf u dan ghaliex hasset li l-klijent tagħha l-attur kien **biss** responsabbi għal-hlas ta' nofs l-ispiza. Minkejja dan pero' jirrizulta li effettivament is-socjeta assikuratrici halset aktar minn nofs l-ispiza. Għalhekk semmai ghalkemm in realta' l-attur għandu jīgħor is-somma ta' hamest elef, disa' mijā u ghaxar Ewro (€5,910) mingħand il-konvenut rappresentanti nofs l-ispiza ($€11,820 \div 2 = €5,910$), in realta' l-attur fadallu jircievi biss is-somma ta' erbat elef, mijā u tmienja u hamsin Ewro (€4,158) [is-somma ta' €11,820 - is-somma li riceva għajnej mingħand is-socjeta' assikuratrici u ciee' €7,662 = €4,158] stante li parti minn sehem l-konvenut jidher li thallas mis-socjeta' assikuratrici.

L-attur fix-xhieda tieghu tas-6 ta' Novembru 2008 (fol. 12) jghid li huwa kien kellem lill-konvenut in konnessjoni ma' din il-pendenza u ciee' sabiex jinbidel is-saqaf/art in komuni u l-konvenut qatt ma resaq sabiex ihallas seħmu ghalkemm ma kkreja l-ebda ostakolu sabiex ix-xogħol jitwettaq anke permezz ta' xogħolijiet li saru tramite l-garage tieghu.

Ma hemmx dubbju lanqas bejn il-partijiet li waqt li l-garage kien f'idejn l-linkwilin, u ciee' l-kjamat in kawza sehh incident meta il-garage ha in-nar, pero' minkejja dan l-attur mhux qed jitlob id-danni li huwa sofra minhabba dan in-nar izda qed jitlob **biss** li jigi rimborsat għal nofs l-ispejjeż li huwa hareg in konnessjoni mat-tibdil u riparazzjoni tas-saqaf/art in komuni li għandu flimkien mal-konvenut.

Għalhekk in realta' l-attur ma messu qatt talab is-somma ta' hamest elef, disa' mijā u ghaxar Ewro (€5,910) rappresentanti nofs l-ispiza li huwa hallas u dan ghaliex fil-fatt parti minn din is-somma ma tkoprix il-hlas ghax-xogħol li sar in konnessjoni ma' reparazzjoni u tibdil tas-saqaf/art izda xogħolijiet ohra li kellhom isiru minhabba n-nar li

sehh fil-fond sovrapost meta dan kien mikri lill-kjamat in kawza u ghalhekk tali spejjez ma jifformawx parti mit-talba odjerna. Ghalhekk f'dan il-kaz il-konvenut huwa biss responsabqli li jhallas nofs l-ispiza ta' dak li gie imhallas mill-attur in konnessjoni mas-saqaf/art in komuni.

Issa skond ir-rapport imhejji minn James Magri, il-Loss Adjustor tas-socjeta' MSB Valletta Limited, li ghamel il-loss adjusting ghas-socjeta' assikuratrici tal-attur Middle Sea, jidher li l-hlas li gie approvat in konnessjoni max-xoghol tas-saqaf/art kien fl-ammont ta' hamest elef, disa' mijja u ghaxar Ewro (€5,910) bhala *structural works (ceiling reinforcement)* u s-somma ta' hames mijja u tnejn u tmenin Ewro (€582) bhala drittijiet dovuti lill-Perit in konnessjoni ma' l-istess - total ta' sitt elef, erba' mijja u tnejn u disghin Ewro (€6,492). L-ispejjez l-ohra imsemmija fir-rapport a fol. 79 ma humiex dovuti mill-konvenut bhala sid il-garage u ghalhekk ser jigu respinti fil-konfront tieghu stante x-xelta ta' l-attur li jiprocedi kontra l-konvenut a bazi tal-**Artikolu 423 tal-Kodici Civili** u mhux a bazi ta' azzjoni ta' danni. Ghalhekk sehem l-konvenut huwa ta' tlett elef, mitejn u sitta u erbghin Ewro (€ 3,246) u cioe' nofs is-somma ta' sitt elef, erba' mijja u tnejn u disghin Ewro (€6,492).

Mhuwiex kontestat li llum is-saqaf/art jappartjeni in kwantu ghal nofs lill-attur u n-nofs l-iehor lill-konvenuti Stephen Sciberras u Carmel Sciberras.

Din il-Qorti ma taqbilx ma' dak li stqarr l-avukat difensur tal-konvenut li l-attur messu pprezenta l-kawza tieghu taht azzjoni ohra u cioe' dik ta' danni ghaliex wara kollox l-attur jista' jagħzel liema azzjoni jipprezenta purche' il-fatti specie tal-kaz jaqgħu taht it-terminu tal-azzjoni magħzula minnu. Zgur li l-kjamat in kawza ma jistax iwiegeb ghall-azzjoni odjerna li hija diretta lejn is-sid u cioe' sidien tas-saqaf tal-garage.

Mill-atti akkwiziti ma jidhix li hemm xi kontestazzjoni dwar in-natura ta' reparazzjonijiet li saru u ghalhekk ir-ricerka li għandha tagħmel din il-Qorti hija biss u limitatament jekk il-konvenuti qua sidien għandhomx jagħmlu tajjeb in parte

ghar-reklam tal-hlas vantat mill-attur in konnessjoni mas-saqaf/art in komuni. Irid dejjem jinzamm f'mohh il-gudikant li s-saqaf tal-konvenuti fejn saru x-xoghlijiet huwa projeta' tal-konvenut waqt li dan l-istess saqaf tal-konvenut jifforma l-art projeta' tal-attur. Il-Qorti trid tqis u tara jekk ix-xogholijiet ta' riparazzjoni li saru fuq l-art u fis-saqaf kinux obbligatorji u indispensabbi ghax fl-istat li presumilment kien ma kienx iservi aktar ghall-iskop li ghalih kien destinat.

Hawnhekk il-Qorti tagħmel referenza għas-sentenza li għaliha saret referenza mill-attur fl-ismijiet '**John Vella et noe vs Pauline Mizzi et**', deciza mill-Qorti ta' l-Appell (Sede Inferjuri) nhar is-6 ta' Ottubru 2004 fejn ingħad li:

"fuq dina l-materja partikolari ma hemmx disposizzjoni specjali tal-ligi kif hemm u izjed minn disposizzjoni wahda dwar il-hitan divizorji. Hemm biss l-Artikolu 460 (illum 423) tal-Kodici Civili li jistabbilixxi s-sehem li kull wieħed mis-sidien ta' sulari differenti jew ta' xi parti ohra ta' bini għandu jħallas ghall-ispiza ta' tiswijiet jew bini mill-għid, li jkun mehtieg fl-istess sular jew parti oħta ta' bini meta jkun appartenenti lil sidien differenti" ara ukoll '**Joseph Galea vs Francesco Portelli et**', Appell Civili, deciza 30 ta' Marzu 1973 u '**George Abela et vs Alfred Sciberras et**', deciza mill-Prim'Awla tal-Qorti Civili nhar is-27 ta' Jannar 2003.

Il-Qorti tagħmel referenza għas-sentenza riportata fid-deċiżjonijiet volum XVIII p II p 13 fl-ismijiet '**Salvatore Mizzi vs Onor Lorenzo Gatt noe**' deciza mill-Prim'Awla tal-Qorti Civili fit-22 ta' Frar 1901 fejn ingħad li:

"le embrici e le travi collocate sotto il pavimento, quanto di tetto e di copertura al piano aottoposto , e dovendo la proprietà presumirsi di colui al quale la cosa serve in base al principio ‘eius est cui prodest’ ne viene che tali embrici e travi devonsi ritenere comuni ai proprietari di ambedue i piani." Għalhekk applikat dan il-principju li fl-ewwel lok minhabba il-fatt li s-saqaf jiddivid orizzontalment il-fond tal-attur minn dak tal-konvenuti dan is-saqaf għandu

Kopja Informali ta' Sentenza

jitqies bhala komuni ghaz-zewg fondi u ghalhekk huma responsabli ghalih iz-zewg partijiet.

Ghaldaqstant, din il-Qorti qieghda tilqa' it-talba attrici fir-rigward tal-konvenut limitatament ghas-somma inferjuri ta' tlett elef, mitejn u sitta u erbghin Ewro (€ 3,246) kif fuq spjegat u qieghda tichad l-eccezzjonijiet ta' l-listess konvenuti u qieghda tilqa' l-eccezzjonijiet tal-kjamat in kawza.

L-imghax jiddekorri mil-lum u cioe' mill-jum meta giet likwidata s-somma dovuta.

L-ispejjez ta' din il-kawza kif mitluba mill-attur fir-rikors promotur tieghu għandhom jigu sopportati kollha mill-konvenuti Carmel Sciberras u Stephen Sciberras in solidum.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----